



ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

Όταν η Γκρέτα φώναξε «Πώς τολμάτε;»

«Ο κόσμος υποφέρει, πεθαίνει. Ολόκληρα οικοσυστήματα καταρρέουν,

βρισκόμαστε στις αρχές ενός μαζικού αφανισμού κι εσείς για το μόνο που μιλάτε είναι για τα χρήματα, για παραμύθια μιας αέναης οικονομικής ανάπτυξης. Πώς τολμάτε; [“How dare you?”]». Με αυτά τα αιχμηρά λόγια ξεκίνησε την ομιλία της η νεαρή ακτιβίστρια Γκρέτα Τούνμπεργκ στη Σύνοδο των Ηνωμένων Εθνών για το Κλίμα το 2019, πριν από 6 ολόκληρα χρόνια, απευθυνόμενη στους παγκόσμιους ηγέτες. Τους κατηγορήσε ότι απέτυχαν να δρομολογήσουν μια ουσιαστική δράση για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και ότι κλέβουν τα όνειρα της γενιάς της με τα κενά τους λόγια.

Εκτοτε οι νέοι καλούνται ολοένα και συχνότερα να παραστούν και να μιλήσουν σε διεθνείς διασκέψεις. Από τη Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ και τις ειδικευμένες οργανώσεις έως την ετήσια παγκόσμια διάσκεψη για το κλίμα (COP), οι νέοι δίνουν το «παρών» και απαιτούν φιλόδοξες κυβερνητικές πολιτικές για το κλίμα, χωρίς όμως να μετέχουν ουσιαστικά στη διαμόρφωση των αποφάσεων που τους αφορούν. Η συμμετοχή τους εξαντλείται στην ανάγνωση ενός κειμένου, το οποίο, στην καλύτερη περίπτωση, η εκάστοτε διάσκεψη απλώς το «σημειώνει» (takes note). Στη διπλωματική γλώσσα η «σημείωση» σημαίνει ότι αναγνωρίζεται η θέση που διατυπώθηκε, αφήνοντας τις επιμέρους χώρες να αποφασίσουν αν θα την υιοθετήσουν.

Κι όμως, οι νέοι θα έπρεπε να έχουν λόγο στις αποφάσεις για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής για δύο βασικούς λόγους. Ο πρώτος είναι ότι θα ζήσουν μεγάλο μέρος της ζωής τους σε έναν πλανήτη όπου οι συνθήκες λόγω της κλιματικής αλλαγής μεταβάλλονται ολοένα και περισσότερο σε σχέση με οποιαδήποτε προηγούμενη γενιά. Διάφορες πτυχές της ζωής τους θα επηρεαστούν αρνητικά, συμπεριλαμβανομένων της ασφάλειας, της ευημερίας αλλά και των κοινωνικοοικονομικών ευκαιριών τους. Ο δεύτερος λόγος είναι ότι οι νέοι μπορούν να βοηθήσουν στην αναζήτηση καινοτόμων λύσεων και στην ανάπτυξη νέων τεχνολογιών, τόσο για τη μείωση των επιβλαβών εκπομπών όσο και για και την προσαρμογή στις καταστροφικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Αυτό προϋποθέτει την εξασφάλιση κατάλληλης εκπαίδευσης σε νέους ερευνητές σε διεπιστημονικούς τομείς, καθώς και τη διασύνδεσή τους με καταξίω-



Γράφει η **Εμμανουέλα Δούση**

Καθηγήτρια στο Τμήμα Πολιτικής, Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, κάτοχος έδρας UNESCO για την Κλιματική Διπλωματία και ειδική σύμβουλος στο Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής

Όταν απευθύνθηκε στους παγκόσμιους ηγέτες, η Γκρέτα μιλούσε κατ' ουσίαν για την αποτυχία του οικονομικού μοντέλου απελευθέρωσης της αγοράς, το οποίο κυριαρχεί στον κόσμο τα τελευταία πενήντα χρόνια. Ήταν μια έκκληση για αφύπνιση

μένους επιστήμονες και εμπειρογνώμονες διεθνώς στον τομέα της κλιματικής αλλαγής.

Όταν απευθύνθηκε στους παγκόσμιους ηγέτες, η Γκρέτα μιλούσε κατ' ουσίαν για την αποτυχία του οικονομικού μοντέλου απελευθέρωσης της αγοράς, το οποίο κυριαρχεί στον κόσμο τα τελευταία πενήντα χρόνια. Ήταν μια έκκληση για αφύπνιση

Σήμερα, οι νέοι υποεκπροσωπούνται στους δημόσιους θεσμούς, συμπεριλαμβανομένων των εκτελεστικών και νομοθετικών οργάνων. Ενώ οι ηλικίες 20-39 ετών αντιπροσωπεύουν κατά μέσο όρο το 34% του πληθυσμού σε ηλικία ψήφου στις χώρες του ΟΟΣΑ, μόνο το 23% των μελών του κοινοβουλίου κατά μέσο όρο ήταν κάτω των 40 ετών το 2022. Ωστόσο, η καλύτερη εκπροσώπησή τους στην πολιτική είναι το κλειδί για την ενίσχυση της δημοκρατικής τους συμμετοχής στις αποφάσεις που τους αφορούν. ●



«Αποχή από το μάθημα για το Κλίμα». Η νεαρή σουηδή ακτιβίστρια Γκρέτα Τούνμπεργκ ανάμεσα σε γερμανούς μαθητές και φοιτητές σε διαδήλωση. Βερολίνο, 29 Μαρτίου 2019